

ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาใหม่ ๆ เกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับผลงานเขียน

คดีที่ ๑

คดีนี้เป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า แม้บุคคลหนึ่งมีลิขสิทธิ์ในงานชิ้นหนึ่ง แต่บุคคลอื่นเขียนงานอีกชิ้นที่มีการแสดงออกซึ่งความคิดที่เหมือนกัน แต่มิได้คัดลอกเนื้อหาจากงานที่มีลิขสิทธิ์นั้น ก็ไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของบุคคลดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11047/2551

นางสาวปองศิริ คุณงาม

โจทก์

บริษัทเมกกะ โปรดักส์ จำกัดหรือ

บริษัทเมก้า ไลฟ์ ไซแอนซ์ ฟิตเวย์ จำกัด กับ

พวก

จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 18

พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4, 6, 74

บทความเกี่ยวกับวิตามิน อี ที่โจทก์จัดทำขึ้นตามเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 เป็นบทความที่จัดทำขึ้นด้วยการใช้ข้อความที่แตกต่างกัน แม้จะประกอบด้วยข้อมูลเพียง 3 ถึง 5 ย่อหน้าสั้น ๆ แต่บทความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเป็นการเรียบเรียงขึ้นโดยอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับวิตามิน อี ไม่ได้มีลักษณะเป็นเพียงการรวบรวมข้อมูลหรือเป็นการแปลข้อมูลจากบทความอื่นโดยตรง แต่ได้แสดงให้เห็นถึงทักษะการตัดสินใจและความวิริยะอุตสาหะในการนำข้อมูลที่มีอยู่มาเรียบเรียงเป็นบทความ จึงเป็นงานสร้างสรรค์และถือได้ว่าเป็นงานวรรณกรรมอันมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

กฎหมายลิขสิทธิ์มุ่งประสงค์ที่จะให้ความคุ้มครองการแสดงออก ไม่ได้ให้ความคุ้มครองความคิด ดังนั้น แม้บทความเอกสารหมาย จ.7 ถึง จ.9 จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับวิตามิน อี แต่ฝ่ายจำเลยนำเสนอให้เห็นว่า แนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับวิตามิน อี มีอยู่แล้วในบทความต่าง ๆ ซึ่งมีปรากฏเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั่วไป ข้อมูลดังกล่าวจึงไม่จำเป็นต้องนำมาจากบทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 ทั้งบทความตามเอกสารหมาย จ.7 ถึง จ.9 มีการระบุถึงแหล่งที่มาของบทความอ้างอิงไว้ด้วย เมื่อเปรียบเทียบบทความเอกสารหมาย จ.7 ถึง จ.9 กับบทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 แล้ว ไม่ปรากฏว่ามีการนำข้อความที่เป็นสาระสำคัญในเนื้อหาของบทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 มาใช้โดยตรงหรือเป็นการดัดแปลงบทความดังกล่าวเพียงเล็กน้อยหรือในส่วนที่ไม่สำคัญ จึงไม่อาจรับฟังได้ว่า จำเลยที่ 1 ละเมิดลิขสิทธิ์ในบทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 ของโจทก์

ตาม ป.พ.พ. มาตรา 18 บุคคลย่อมมีสิทธิในการใช้ชื่อของตน การที่จำเลยที่ 1 ใช้ชื่อโจทก์ในบทความเอกสารหมาย จ.7 ถึง จ.9 โดยไม่ได้รับอนุญาตจากโจทก์ย่อมเป็นการละเมิดต่อสิทธิในชื่อของโจทก์

จำเลยที่ 1 ละเมิดสิทธิในชื่อของโจทก์ หาได้ละเมิดลิขสิทธิ์ของโจทก์ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าจะนำข้อสันนิษฐานตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ มาตรา 74 มาใช้แก่จำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 หรือไม่ เมื่อไม่ได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายแล้วโจทก์จะต้องนำสืบตามข้อกล่าวอ้างของตนให้เห็นว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ในการละเมิดสิทธิของโจทก์เช่นใด

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า จำเลยทั้งหกร่วมกันตีพิมพ์บทความเรื่อง “Vitamin E วิธีง่าย ๆ สู่ผิวสวยใส ไร้ริ้วรอยก่อนวัย” ในนิตยสารเพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและวิตามิน ตราเมดิคราฟท์ บทความดังกล่าวดัดแปลงมาจากงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์โดยไม่ได้รับอนุญาต และจำเลยทั้งหกร่วมกันเพิ่มเติมข้อความบางส่วนในบทความ และใช้บทความที่ทำการเพิ่มเติมดังกล่าวเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการค้าของจำเลยทั้งหก โดยตีพิมพ์ในนิตยสารรวม 3 ฉบับ การแก้ไขดังกล่าวไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องแท้จริง การกระทำดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิและลิขสิทธิ์ของโจทก์ เป็นการซ้ำ ดัดแปลง และเผยแพร่ต่อสาธารณชนแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ โดยไม่ได้รับอนุญาต ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง โจทก์แจ้งให้ชำระค่าเสียหายและบรรเทาความเสียหายแล้ว แต่จำเลยทั้งหกเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งหกร่วมกันชำระค่าเสียหาย 2,009,041.09 บาท พร้อมดอกเบี้ย นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

จำเลยทั้งหกให้การว่า โจทก์มิใช่ผู้สร้างสรรค์บทความที่กล่าวอ้างตามฟ้อง บทความดังกล่าวไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ เป็นเพียงข่าวสารเกี่ยวกับคุณประโยชน์ของวิตามินที่มีอยู่ทั่วไป แหล่งที่มาของข้อมูลประกอบการเรียบเรียงบทความได้แสดงไว้อย่างชัดเจนในส่วนท้ายของบทความ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวิตามินอี มีเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลาย ข่าวสารดังกล่าวไม่ใช่งานในแผนกวรรณกรรม แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ ไม่ถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องบทความเรื่อง “Vitamin E วิธีง่าย ๆ สู่ผิวสวยใส ไร้ริ้วรอยก่อนวัย” มิได้เป็นการดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ เป็นแต่เพียงการนำเอาข่าวสารอันเกี่ยวกับคุณประโยชน์ของวิตามินที่มีอยู่ทั่วไปมาเรียบเรียงให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจประโยชน์และทราบคุณสมบัติของวิตามินไม่ได้เป็นการทำขึ้นเพื่อหากำไร การตีพิมพ์บทความไม่ได้ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย จำเลยที่ 1 ตอบแทนโจทก์ในการเป็นผู้ตรวจทานบทความที่ฝ่ายจำเลยจัดหาและเรียบเรียง จึงไม่ใช่การกระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตดังที่โจทก์กล่าวอ้าง จำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 เป็นกรรมการซึ่งกระทำการแทนจำเลยที่ 1 ไม่ต้องรับผิดชอบโจทก์ในฐานะส่วนตัว ฟ้องโจทก์เคลือบคลุม โจทก์ไม่เคยบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยทั้งหกบรรเทาความเสียหายหรือให้เจรจาชำระค่าเสียหายค่าเสียหายที่อ้างมาเคลือบคลุมและสูงเกินส่วน หากเสียหายจริงไม่เกิน 5,000 บาท ขอให้ยกฟ้อง

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยทั้งหกร่วมกันชำระค่าเสียหายเป็นเงิน 500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วัน

ฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยทั้งหลายร่วมกันชำระค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความเป็นเงิน 30,000 บาท

จำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า “...พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท จำกัด ช่วงเกิดเหตุมีจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน โจทก์เป็นแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนัง และเป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชาแพทยศาสตร์ สาขาผิวหนังเฉพาะทางด้านศัลยกรรมผิวหนัง จำเลยที่ 1 ประกอบกิจการจำหน่ายและส่งออกสินค้าเวชภัณฑ์และอาหารเสริมสุขภาพ ประเภทอาหารเสริมสำหรับบำรุงผิว ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมสำหรับกระชับสัดส่วน วิตามินและเกลือแร่ต่าง ๆ รวมถึงผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของวิตามิน อี ตราเมดิคราฟท์ จำเลยที่ 1 ติดต่อกับโจทก์ และต่อมามีการจัดทำบทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.9 ขึ้น แล้วจำเลยที่ 1 ได้ลงตีพิมพ์บทความเรื่อง “Vitamin E วิธีง่าย ๆ สู้ผิวสวยใส ไร้ริ้วรอยก่อนวัย” เพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและวิตามิน ตราเมดิคราฟท์ โดยระบุชื่อ “พญ.ปองศิริแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านผิวหนัง” ไว้ด้วย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 ประการแรกมีว่า โจทก์เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในบทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 หรือไม่ ซึ่งปัญหานี้ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นควรวินิจฉัยเสียก่อนว่า บทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์หรือไม่ เห็นว่า บทความดังกล่าวได้จัดทำขึ้นด้วยการใช้ข้อความที่แตกต่างกันแม้จะประกอบด้วยข้อมูลเพียง 3 ถึง 5 ย่อหน้าสั้นๆ แต่บทความดังกล่าวก็แสดงให้เห็นว่าเป็นการเรียบเรียงขึ้นโดยอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับวิตามิน อี ไม่ได้มีลักษณะเป็นเพียงการรวบรวม (Compilation) ข้อมูล หรือเป็นการแปล(Translation) ข้อมูลจากบทความอื่น เช่น เอกสารหมายเลข ล.1 ถึง ล.5 โดยตรง ในทางตรงข้ามบทความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงทักษะ การตัดสินใจ และความวิริยะอุตสาหะ (Skill, judgment and effort) ในการนำข้อมูลที่มีอยู่มาเรียบเรียงเป็นบทความจึงเป็นงาน**สร้างสรรค์** (Originality) และถือได้ว่าบทความดังกล่าวเป็นงานวรรณกรรม (Literary work) อันมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า โจทก์เป็นผู้**สร้างสรรค์**บทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 หรือไม่ ในประเด็นนี้โจทก์มีตัวโจทก์และนางสาวปนิดามาเป็นพยานเบิกความประกอบเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 ยืนยันว่า โจทก์เป็นผู้**สร้างสรรค์**บทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 และมอบให้นางสาวปนิดา พนักงานของจำเลยที่ 1 ในขณะนั้นไปส่งมอบให้จำเลยที่ 1 แต่จำเลยที่ 1 ไม่พอใจเนื้อหาในบทความดังกล่าว เพราะเห็นว่าเป็นบทความที่มีเนื้อหาทางด้านวิชาการ ไม่ได้สนับสนุนผลิตภัณฑ์ของจำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องการตีพิมพ์บทความดังกล่าว และได้แจ้งให้โจทก์ทราบเรื่องนี้แล้ว ส่วนฝ่ายจำเลยมีนางสาววิชชุลา พนักงานของจำเลยที่ 1 เป็นพยานเบิกความว่า จำเลยที่ 1 ได้ส่งตัวอย่างบทความที่เกสซักรของจำเลยที่ 1 เรียบเรียงไว้แล้วพร้อมเอกสารประกอบไปให้โจทก์ตรวจทานโดยทำเป็น 2 ชุด ชุดแรกเป็นบทความตามเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 และชุดที่ 2 เป็นบทความตามเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 เมื่อโจทก์ตรวจทานทั้งสองชุดแล้ว จำเลยที่ 1 จึงนำบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 มาตีพิมพ์ตามที่โจทก์ตรวจทาน เห็นว่า โจทก์เบิกความยืนยันว่า โจทก์เป็นผู้**สร้างสรรค์**บทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6

เอง โดยมีนางสาวปนิดาเบิกความสนับสนุน พยานของโจทก์ทั้งสองปากเป็นผู้เกี่ยวข้องใกล้ชิดในการติดต่อจัดทำบทความนี้ ในขณะที่ฝ่ายจำเลยอ้างว่า เกสซ์ครของจำเลยที่ 1 เป็นผู้จัดทำบทความและส่งไปให้โจทก์ตรวจแทน แต่กลับไม่ได้นำเกสซ์ครหรือบุคคลที่รู้เห็นเกี่ยวกับการจัดทำบทความตามที่ฝ่ายจำเลยกล่าวอ้างมาเบิกความสนับสนุน นางสาววิซซูลดาเองก็เบิกความตอบนายโจทก์ถามค่าน่าพยานไม่ได้ติดต่อกับโจทก์โดยตรง คำเบิกความของนางสาววิซซูลดาจึงเป็นเพียงพยานบอกเล่า นอกจากนี้ลักษณะของการนำเสนอข้อมูลในบทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 กับเอกสารหมาย จ.7 ถึง จ.9 ก็มีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำขึ้นหลายชุดเพื่อให้โจทก์ตรวจทานตามที่ฝ่ายจำเลยกล่าวอ้าง เมื่อพยานโจทก์เบิกความโดยไม่ปรากฏข้อพิรุธน่าสงสัย ย่อมมีน้ำหนักน่าเชื่อถือกว่าพยานหลักฐานของฝ่ายจำเลยที่น่าสืบมา คดีเป็นอันรับฟังว่า โจทก์เป็นผู้**สร้างสรรค์**บทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า บทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 เป็นงานอันมี**ลิขสิทธิ์**ของโจทก์หรือไม่ เห็นว่า โจทก์มีตัวโจทก์และนางสาวปนิดามาเบิกความเกี่ยวกับการติดต่อให้โจทก์จัดทำบทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 ซึ่งข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏนั้น ยังไม่ถึงขนาดที่จะเกิดสัญญาจ้างให้จัดทำบทความดังกล่าว โดยโจทก์ได้เบิกความตอบนายจำเลยทั้งหกถามค่าน่าด้วยว่าโจทก์ไม่ได้ค่าตอบแทนใด ๆ จากฝ่ายจำเลย ซึ่งฝ่ายจำเลยเองก็ไม่ได้นำสืบให้เห็นในทำนองว่า จำเลยที่ 1 ว่าจ้างให้โจทก์**สร้างสรรค์**บทความนั้น หรือนำสืบโต้แย้งเป็นอย่างอื่น พฤติการณ์จึงยังไม่พอฟังว่าโจทก์รับจ้างจำเลยที่ 1 ในการ**สร้างสรรค์**บทความของโจทก์ หรือมีข้อตกลงใด ๆ ที่จะให้**ลิขสิทธิ์**ในบทความดังกล่าวตกเป็นของจำเลยที่ 1 ถือได้ว่าโจทก์ในฐานะผู้**สร้างสรรค์**บทความเป็นเจ้าของ**ลิขสิทธิ์**ในบทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 ดังนั้นที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยมาจึงชอบแล้ว ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 ประการต่อไปมีว่า การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นการละเมิดสิทธิและ**ลิขสิทธิ์**ของโจทก์หรือไม่ ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นควรวินิจฉัยเสียก่อนว่า บทความเอกสารหมาย จ.7 ถึง จ.9 เป็นการซ้ำหรือดัดแปลงบทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 หรือไม่ เห็นว่า บทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 มีเนื้อหาทำนองเดียวกัน แต่นำเสนอด้วยข้อความที่แตกต่างกัน ในขณะที่บทความเอกสารหมาย จ.7 ถึง จ.9 เป็นเอกสารชุดเดียวกัน และเป็นการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับวิตามิน อี เช่นเดียวกับบทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 แต่ข้อความในบทความเอกสารหมาย จ.7 ถึง จ.9 แตกต่างจากบทความเอกสารหมาย จ.4 ถึง จ.6 อย่างเห็นได้ชัดว่าไม่ได้เป็นการทำซ้ำ (Copy) ส่วนจะเป็นการดัดแปลง (Adaptation) หรือไม่นั้น เห็นว่า กฎหมาย**ลิขสิทธิ์**มุ่งประสงค์ที่จะให้ความคุ้มครองการแสดงออก (Expression) ไม่ได้ให้ความคุ้มครองความคิด (Idea) ดังนั้น แม้บทความเอกสารหมาย จ.7 ถึง จ.9 จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับวิตามิน อี แต่ฝ่ายจำเลยก็นำสืบถึงเอกสารหมาย ล.1 ถึง ล.5 ว่าแนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับวิตามิน อี มีอยู่แล้วในบทความต่าง ๆ นอกจากนี้ ข้อมูลดังกล่าวยังมีปรากฏเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั่วไป ไม่ว่าจะ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับอนุมูลอิสระ (Free radical) หรือโรค

ร้ายและผลเสียที่เกิดขึ้น หรือสารต้านอนุมูลอิสระ (Antioxidant) หรือแหล่งอาหารที่มีวิตามิน อี หรือประโยชน์ของวิตามิน อี รวมทั้งปริมาณของวิตามิน อี ที่ควรได้รับในแต่ละวัน เป็นต้น ข้อมูลดังกล่าวจึงไม่จำเป็นต้องนำมาจากบทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 ทั้งบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 ได้มีการระบุถึงแหล่งที่มาของบทความอ้างอิงไว้ด้วย เมื่อเปรียบเทียบบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 กับบทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 แล้ว ไม่ปรากฏว่ามีการนำข้อความที่เป็นสาระสำคัญในเนื้อหา (Substantial part) ของบทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 มาใช้โดยตรงหรือเป็นการดัดแปลงบทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 เพียงเล็กน้อยหรือในส่วนที่ไม่สำคัญ (Slavish imitation) จึงไม่อาจถือว่าบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 ดัดแปลงมาจากบทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 และไม่อาจรับฟังต่อไปว่า จำเลยที่ 1 ละเมิดลิขสิทธิ์ในบทความเอกสารหมายเลข จ.4 ถึง จ.6 ของโจทก์

อย่างไรก็ตาม โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งหกร่วมกันละเมิดสิทธิและลิขสิทธิ์ของโจทก์ โดยการดัดแปลงบทความอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ และนำไปตีพิมพ์ในนิตยสาร 3 ฉบับ เท่ากับว่าโจทก์ได้บรรยายฟ้องแล้วว่า การที่จำเลยที่ 1 ตีพิมพ์บทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 ในนิตยสารเป็นการละเมิดสิทธิของโจทก์ด้วย เมื่อบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 มีข้อความว่า “พ.ญ.ปองศิริแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านผิวหนัง” ซึ่งหมายถึงโจทก์ปรากฏอยู่ และคดีเป็นอันรับฟังแล้ววบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 ไม่ใช่บทความที่โจทก์ได้จัดทำขึ้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นควรพิจารณาต่อไปว่าการใช้ชื่อโจทก์ในบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 เป็นการละเมิดสิทธิของโจทก์หรือไม่ ซึ่งฝ่ายจำเลยนำสืบรับว่า มีการลงชื่อของโจทก์ในบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 จริง แต่ฝ่ายจำเลยอ้างว่าได้ตกลงให้โจทก์มีชื่ออยู่ในบทความที่จะโฆษณาเพราะต้องการให้โจทก์มีชื่อเสียงในการโฆษณาดังกล่าวด้วย ส่วนโจทก์ยืนยันว่า โจทก์ไม่ทราบเรื่องและไม่ได้อนุญาตให้ตีพิมพ์บทความดังกล่าว เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 18 บุคคลย่อมมีสิทธิในการใช้ชื่อของตนโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของชื่อเบิกความยืนยันว่า ไม่เคยอนุญาตให้นำชื่อของตนไปใช้ ส่วนฝ่ายจำเลยไม่มีหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงมาแสดงว่าโจทก์ให้ความยินยอมแล้ว พยานหลักฐานของโจทก์มีน้ำหนักน่าเชื่อถือมากกว่าฝ่ายจำเลย ดังนั้น การที่จำเลยที่ 1 ใช้ชื่อโจทก์ในบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 โดยไม่ได้รับอนุญาตย่อมเป็นการละเมิดต่อสิทธิในชื่อของโจทก์ จำเลยที่ 1 จึงต้องรับผิดชอบโจทก์ ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นพ้องด้วยในผล อุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 ในข้อนี้ฟังขึ้นบางส่วน

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ 1 จะต้องรับผิดชอบโจทก์เพียงใด เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 438 นั้น ศาลอาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้ตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า โจทก์เป็นแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนัง และเป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชาแพทยศาสตร์ สาขาผิวหนังเฉพาะทางด้านศัลยกรรมผิวหนัง เท่ากับว่าโจทก์เป็นบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นที่ยอมรับในสาขาอาชีพของตน การตีพิมพ์บทความซึ่งมีชื่อของโจทก์แต่มีข้อความที่โจทก์ไม่เห็นด้วย เช่น การระบุเน้นถึง ดี-แอลฟา-โทโคเฟอร์ล อะซิเตต (d-alpha-tocopheryl acetate) ซึ่งมีลักษณะเป็นการสนับสนุนผลิตภัณฑ์วิตามิน อี ของจำเลยที่ 1 และอาจทำให้

บุคคลทั่วไปเข้าใจผิดในคุณสมบัติของวิตามิน อี จากธรรมชาติ รวมทั้งการใช้ชื่อของโจทก์ในลักษณะที่ เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์สินค้าของจำเลยที่ 1 ย่อมทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง ตำแหน่งหน้าที่ ตลอดจนสถานภาพในสังคมของโจทก์ และการที่จำเลยที่ 1 ตีพิมพ์บทความเอกสาร หมายเลข จ.7 ถึง จ.9 ในนิตยสารจำนวน 3 ฉบับ น่าจะทำให้บทความดังกล่าวแพร่หลายทั่วไปในสังคม ถือ ได้ว่าการกระทำละเมิดของจำเลยที่ 1 ได้สร้างความเสียหายให้แก่โจทก์ นอกจากนี้ การที่จำเลยที่ 1 ติดต่อกับโจทก์จัดทำบทความให้ แต่จำเลยที่ 1 กลับใช้ชื่อของโจทก์ในบทความของตนเองเพื่อใช้ในการ โฆษณาเผยแพร่สินค้าของจำเลยที่ 1 ย่อมจะทำให้โจทก์ขาดประโยชน์อันพึงได้รับจากการ**สร้างสรรค** บทความของโจทก์ด้วย อย่างไรก็ตาม โจทก์ไม่ได้นำสืบให้ปรากฏชัดถึงความเสียหายเหล่านี้ที่เกิดขึ้นจริง ในลักษณะที่เป็นตัวเงิน ทั้งข้อมูลในบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 ไม่ปรากฏชัดว่ามีข้อผิดพลาด หรือไม่ถูกต้องเช่นใด รวมถึงข้อนำสืบของโจทก์ในทำนองที่ว่า โจทก์อาจต้องรับผิดชอบในการนำเสนอ ข้อมูลหรือบทความที่ไม่ถูกต้อง สาธารณชนอาจจะไม่เชื่อถือในความรู้ของโจทก์ และการนำเสนอข้อมูล หรือบทความเช่นนี้ขัดกับระเบียบของแพทยสถานนั้น ก็ไม่ปรากฏชัดว่าความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นต่อ โจทก์แล้วหรือไม่ เพียงใด ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศจึง เห็นสมควรกำหนดให้ตามความเหมาะสมเป็นเงินจำนวน 200,000 บาท อุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 ในข้อนี้ฟังขึ้นบางส่วน

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 เป็นประการสุดท้ายมีว่า จำเลย อื่นต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์หรือไม่ โดยฝ่ายจำเลยอุทธรณ์ในทำนองว่า การที่ศาลทรัพย์สิน ทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางนำพระราชบัญญัติ**ลิขสิทธิ์** พ.ศ.2537 มาตรา 74 มา พิจารณาเป็นข้อสันนิษฐานว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 ในฐานะกรรมการของจำเลยที่ 1 ต้องร่วมรับผิดชอบ กับจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนิติบุคคลด้วย เว้นแต่ฝ่ายจำเลยจะนำสืบให้เห็นเป็นอย่างอื่นนั้นไม่ถูกต้อง เห็นว่า เมื่อ คดีเป็นอันรับฟังว่า จำเลยที่ 1 ละเมิดสิทธิในชื่อของโจทก์ หากได้ละเมิด**ลิขสิทธิ์**ของโจทก์แล้ว กรณีย่อม ไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าจะนำข้อสันนิษฐานตามพระราชบัญญัติ**ลิขสิทธิ์** พ.ศ.2537 มาตรา 74 มาใช้แก่ จำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 หรือไม่อีกต่อไปเมื่อไม่ได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายแล้ว โจทก์ จะต้องนำสืบตามข้อกล่าวอ้างของตนให้เห็นว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ในการละเมิดสิทธิ ของโจทก์เช่นใด ซึ่งในประเด็นนี้โจทก์มีตัวโจทก์มาเบิกความเพียงว่า จำเลยทั้งหมดร่วมกันละเมิดสิทธิ ของโจทก์ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 กระทำการใดอันมีลักษณะเป็นการร่วมกับจำเลยที่ 1 ละเมิดสิทธิของโจทก์ ในขณะที่ฝ่ายจำเลยมีนางสาววิชชุฑา มาเบิกความในทำนองว่า จำเลยที่ 1 เป็น ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 โดยส่วนตัว ได้เกี่ยวข้องในการนำบทความเอกสารหมายเลข จ.7 ถึง จ.9 ตีพิมพ์อย่างไร พยานหลักฐานของโจทก์จึงมี น้ำหนักน้อย ไม่พอรับฟังว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 ได้ร่วมกับจำเลยที่ 1 ในการละเมิดสิทธิของโจทก์ ที่ศาล ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทาง ปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ถึงที่ 5 ในข้อนี้ฟังขึ้น กรณีเกี่ยวข้องด้วยการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ จึงมีผลถึงจำเลยที่ 2 และที่ 6 ซึ่งไม่ได้อุทธรณ์ด้วย ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดี

ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 มาตรา 45 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 245 (1)”

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินจำนวน 200,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 8 กันยายน 2547) เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยที่ 1 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความรวม 45,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนเพียงเท่าที่ทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดีในชั้นอุทธรณ์ ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างโจทก์และจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 ทั้งสองศาลให้เป็นพับ

(พรเพชร วิชิตชลชัย - พลรัตน์ ประทุมทาน - อร่าม เสนามนตรี)

คดีที่ ๒

บุคคลที่แปลงงานเขียนของต่างประเทศมาโดยไม่ได้รับอนุญาต ย่อมไม่อาจอ้างความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานแปลนั้นเพื่อฟ้องร้องบุคคลที่ละเมิดลิขสิทธิ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5212/2552

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

โจทก์

บริษัทรวมทรัพย์ จำกัด กับพวก

โจทก์ร่วม

นายแพทย์วิจิตร บุญยะโทตระ

จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา 2(4), 28, 195 วรรคสอง

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 มาตรา 45

โจทก์ร่วมที่ 2 เบิกความตอบทนายจำเลยถามค้านยอมรับว่า ได้นำข้อความในเนื้อหาสาระสำคัญของหนังสือเรื่อง “อโรคยา” และเรื่อง “ล้างพิษ” ทั้งได้นำความรู้จากหนังสือเรื่อง “น้ำมันปลา น้ำมันลดไขมัน” ของโจทก์ร่วมที่ 1 ทั้ง 3 เล่ม มาลงในหนังสือเรื่อง “เบือหอม เบือยา หันหาธรรมชาติ บำบัด วิถีสุขภาพแนวใหม่” เพื่อถ่ายทอดให้ประชาชนทราบด้วย ในฐานะที่โจทก์ร่วมที่ 2 เป็นบรรณาธิการหนังสือของโจทก์ร่วมที่ 1 จึงนำมาลงในหนังสือของโจทก์ร่วมที่ 2 เป็นบรรณาธิการหนังสือของโจทก์ร่วมที่ 1 จึงนำมาลงในหนังสือของโจทก์ร่วมที่ 2 หนังสือทั้ง 4 เล่มของโจทก์ร่วมทั้งสองดังกล่าวมีเนื้อหาที่ได้แปลมาจากวรรณกรรมภาษาต่างประเทศของเจ้าของลิขสิทธิ์ซึ่งได้รับความคุ้มครองตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ ๙ มาตรา 42 ประกอบ พ.ร.ฎ.เงื่อนไขเพื่อคุ้มครองลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ ๙ มาตรา 5 ผู้แปลและโจทก์ร่วมทั้งสองผู้รับโอนงานแปลต่างไม่ได้ขออนุญาตในการแปลจากเจ้าของลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมภาษาต่างประเทศเลย จึงเป็นการดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายแต่อย่างใด การที่โจทก์อ้างว่าขณะแปลยังไม่มี พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ ๙ เพราะหนังสือทั้ง 4 เล่มดังกล่าวได้ตีพิมพ์เผยแพร่ก่อนปี 2537 ทุกเล่มแล้ว ต่อมาหลัง พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ประกาศใช้บังคับ โจทก์ร่วมทั้งสองได้ติดต่อสำนักพิมพ์เจ้าของลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมภาษาต่างประเทศเพื่อจ่ายค่าลิขสิทธิ์ แต่ไม่ได้รับการติดต่อกลับ จึงยังไม่ได้รับอนุญาตหรือจ่ายค่าลิขสิทธิ์ให้แก่สำนักพิมพ์หรือเจ้าของลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมภาษาต่างประเทศ เท่ากับแสดงว่าโจทก์ร่วมทั้งสองทราบดีอยู่แล้วว่า ผู้แปลหนังสือต่างประเทศที่มีเจ้าของลิขสิทธิ์เป็นภาษาไทยยังไม่ได้รับอนุญาตหรือจ่ายค่าลิขสิทธิ์ให้เจ้าของลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมภาษาต่างประเทศ โจทก์ร่วมทั้งสองผู้รับโอนจึงไม่มีสิทธิในงานแปลดังกล่าวดีกว่าผู้โอนและไม่ใช่อำนาจฟ้องจำเลย

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4, 6, 8, 15, 17, 27, 31, 69, 70, 75 และ 76 และสั่งให้ของกลางที่ละเมิดลิขสิทธิ์ตกเป็นของเจ้าของลิขสิทธิ์ กับสั่งจ่ายเงินค่าปรับกึ่งหนึ่งให้แก่เจ้าของลิขสิทธิ์

จำเลยให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา บริษัทรวมทรศร จำกัด ผู้เสียหายที่ 1 และนายแพทย์บรรจบ ผู้เสียหายที่ 2 ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางอนุญาต โดยเรียกผู้เสียหายที่ 1 ว่าโจทก์ร่วมที่ 1 และเรียกผู้เสียหายที่ 2 ว่าโจทก์ร่วมที่ 2

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้ว พิพากษาว่า จำเลยกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 27 (1) ประกอบมาตรา 69 วรรคสอง และมาตรา 31 (1) ประกอบมาตรา 70 วรรคสอง การกระทำของจำเลยเกิดจากเจตนาเดียวกัน จึงเป็นการกระทำความผิดเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 27 (1) ประกอบมาตรา 69 วรรคสอง อันเป็นบทหนักตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ให้ลงโทษปรับ 600,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ริบหนังสือของกลาง เรื่อง “อาหารรักษาโรค”, เรื่อง “อาหารต้านโรคเสื่อม”, เรื่อง “วิถีดูแลตนเองแบบธรรมชาติ”, เรื่อง “การล้างพิษโดยวิธีธรรมชาติ” เรื่อง “พลังแห่งการรักษาของธรรมชาติ”, และเรื่อง “ธรรมชาติบำบัด 1” รวม 6 เล่ม กับให้จ่ายค่าปรับฐานละเมิดลิขสิทธิ์กึ่งหนึ่งให้แก่โจทก์ร่วมทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ค่าขออื่นให้ยก

โจทก์ร่วมทั้งสองและจำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า “...ทางพิจารณาโจทก์นำสืบว่า บริษัทรวมทรศร จำกัด โจทก์ร่วมที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีนายแพทย์บรรจบ ชุนทสวัตติกุล โจทก์ร่วมที่ 2 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์ร่วมที่ 1 ตามหนังสือรับรอง เอกสารหมาย จ. 1 โจทก์ร่วมที่ 2 จบการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่ปี 2516 เคยไปศึกษาวิชาเวชกรรมฝังเข็ม ที่สถาบันแพทยศาสตร์ ตงจื่อหมิน ตั้งอยู่นครปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เคยไปศึกษาดูงานด้านธรรมชาติบำบัดที่สถาบัน Ana Aslan ซึ่งตั้งอยู่ที่เมืองดอร์ทมุน ประเทศสหพันธ์รัฐเยอรมนี และที่สถาบัน Aeskulap ประเทศสวีตเซอร์แลนด์ รวมทั้งได้ศึกษาการแพทย์แผนธรรมชาติและและการแพทย์แผนไทยจากแพทย์หญิงเพ็ญนภา เมื่อปี 2526 โจทก์ร่วมที่ 2 เปิดสถานพยาบาล 3 แห่ง คือ คลินิกคลองประปา ลลิตารวมแพทย์ และซานเมืองโพลีคลินิกซึ่งใช้ความรู้จากการแพทย์แผนปัจจุบันกับความรู้ด้านธรรมชาติบำบัดรักษาผู้ป่วย คลินิกคลองประปาได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาล และใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาล ประมาณต้นปี 2534 นายเรืองชัย บรรณธิการนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์เห็นว่าโจทก์ร่วมที่ 2 นำความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติบำบัด และการล้างพิษ มาเผยแพร่ในประเทศไทยเป็นคนแรก จึงให้โจทก์ร่วมที่ 2 เขียนบทความเป็นตอน ๆ ลงในนิตยสารดังกล่าว ตามสำเนาบทความ เอกสารหมาย จ.2 และ จ.ร.1 ต่อมาในปี 2535 โจทก์ร่วมที่ 2 ได้รวบรวมบทความในนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์มาพิมพ์เป็นเล่มโดยใช้

ชื่อหนังสือว่า “ธรรมชาติบำบัด วิถีสุขภาพแนวใหม่” ตามสำเนาหนังสือเรื่อง “ธรรมชาติบำบัด วิถีสุขภาพแนวใหม่ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “เบื่อหอมเบื่อยา หันหาธรรมชาติบำบัด วิถีสุขภาพแนวใหม่” โจทก์ร่วมที่ 1 มอบต้นฉบับหนังสือเรื่อง “Fish Oils Update” ให้นายแพทย์สมพงศ์ สหพงศ์ ไปทำการแปลเป็นหนังสือเรื่อง “น้ำมันปลา น้ำมันลดไขมัน” ซึ่งนายแพทย์สมพงศ์โอนลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมดังกล่าวให้แก่โจทก์ร่วมที่ 1 ตามสำเนาสัญญาโอนลิขสิทธิ์ โจทก์ร่วมที่ 2 เป็นบรรณาธิการหนังสือดังกล่าว และได้เขียนบทนำไว้ด้วย นอกจากนี้ โจทก์ร่วมที่ 1 มอบต้นฉบับหนังสือเรื่อง “Nature Cure for Common Diseases” และหนังสือเรื่อง “10 Day Clean-up Plan” ให้แพทย์หญิงณัฐฐา ภริยาของโจทก์ร่วมที่ 2 ไปทำการแปลเป็นหนังสือเรื่อง “อโรคยา” และเรื่อง “ล้างพิษ” โดยแพทย์หญิงณัฐฐาใช้นามปากกาว่า ปาริชาติ ซึ่งแพทย์หญิงณัฐฐาโอนลิขสิทธิ์งานวรรณกรรมทั้งสองเรื่องให้แก่โจทก์ร่วมที่ 1 ตามสำเนาสัญญาโอนลิขสิทธิ์ หนังสือเรื่อง “น้ำมันปลา น้ำมันลดไขมัน” เรื่อง “อโรคยา” เรื่อง “ล้างพิษ” เรื่อง “เบื่อหอม เบื่อยา หันหาธรรมชาติบำบัด วิถีสุขภาพแนวใหม่” เผยแพร่ครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อปี 2534, 2532, 2534 และ 2533 ตามลำดับ ตามหนังสือเรื่อง “น้ำมันปลา น้ำมันลดไขมัน” เรื่อง “อโรคยา” เรื่อง “ล้างพิษและบัญชีแสดงวันเดือนปีที่เผยแพร่ และสถานที่ที่เผยแพร่โจทก์ร่วมที่ 2 ได้รับเชิญให้ไปเผยแพร่ความรู้ในเรื่องธรรมชาติบำบัดและการล้างพิษทางสถานีโทรทัศน์ และสถานีวิทยุต่างๆ ตามเทปรายการโทรทัศน์ และโจทก์ร่วมที่ 2 ได้รับเชิญให้ไปบรรยายตามหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษา ตามหนังสือเชิญ จำเลยเคยเป็นอาจารย์สอนวิชาศัลยกรรมพลาสติกในคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ แต่จำเลยไม่เคยมีชื่อเสียงในด้านธรรมชาติบำบัดและการล้างพิษ เมื่อประมาณปลายเดือนพฤศจิกายน 2543 ถึงต้นเดือนธันวาคม 2543 โจทก์ร่วมที่ 2 พบว่ามีหนังสือของจำเลยชื่อ “อาหารรักษาโรค”, “อาหารต้านโรคเสื่อม”, “วิถีดูแลตนเองแบบธรรมชาติ”, “การล้างพิษโดยวิธีธรรมชาติ” และ “พลังแห่งการรักษาของธรรมชาติ” วางจำหน่ายที่ร้านขายหนังสือ โจทก์ร่วมที่ 2 ได้ซื้อหนังสือดังกล่าว ตามหนังสือเรื่อง “อาหารรักษาโรค”, “อาหารต้านโรคเสื่อม”, “วิถีดูแลตนเองแบบธรรมชาติ”, “การล้างพิษโดยวิธีธรรมชาติ” และ “พลังแห่งการรักษาของธรรมชาติตามลำดับ และใบเสร็จรับเงิน กับสำเนาใบส่งของ โจทก์ร่วมที่ 2 นำข้อความในหนังสือทั้ง 5 เล่ม ดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับหนังสือเรื่อง “น้ำมันปลาน้ำมันลดไขมัน” เรื่อง “อโรคยา” เรื่อง “ล้างพิษ” เรื่อง “เบื่อหอม เบื่อยา หันหาธรรมชาติบำบัดวิถีสุขภาพแนวใหม่” ของโจทก์ร่วมทั้งสองแล้ว แบบประโยคต่อประโยค บรรทัดต่อบรรทัด คำต่อคำ และเปรียบเทียบคำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” ปรากฏว่า เหมือนกันตามตารางการคัดลอกงานวรรณกรรม ทำให้โจทก์ร่วมที่ 1 เชื่อว่าจำเลยลอกเลียนงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมทั้งสอง โจทก์ร่วมที่ 2 มอบให้นายสมชาย ทนายความของบริษัทที่ปรึกษากฎหมายอินเตอร์เนท จำกัด มีหนังสือถึงจำเลยให้มาเจรจากับโจทก์ร่วมทั้งสอง ในเรื่องละเมิดลิขสิทธิ์ ตามหนังสือของบริษัทที่ปรึกษากฎหมายอินเตอร์เนท จำกัด ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2543 และมีหนังสือไปยังผู้จัดการของสำนักพิมพ์รักสุขภาพ และสำนักพิมพ์ดอกหญ้า ตามหนังสือของบริษัทที่ปรึกษากฎหมายอินเตอร์เนท จำกัด ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2543 ต่อมาจำเลยไปพบโจทก์ร่วมที่ 2 ที่คลินิกคลองประปา โดยจำเลยขอโทษโจทก์ร่วมที่ 1 และขอร้องให้โจทก์ร่วมที่ 2 ไม่เอาเรื่องจำเลย และจำเลยยอมรับว่า ไม่เคยรู้เรื่องธรรมชาติบำบัด และการล้างพิษ แต่ให้บุคคลอื่นคัดลอกบทประพันธ์ซึ่งเป็นลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมทั้งสอง

จำเลยขอชดเชยค่าเสียหายให้แก่โจทก์ร่วมทั้งสอง โดยโจทก์ร่วมที่ 2 เรียกค่าเสียหาย จำนวน 5,000,000 บาท โดยคำนี้ถึงยอดจำหน่ายหนังสือของจำเลย ในการพิมพ์ครั้งที่ 4 ซึ่งมียอดจำหน่ายถึง 993,384 บาท ตามสำเนายอดชำระเงินของบริษัทอมรินทร์ บู้ค เซ็นเตอร์ จำกัด จำเลยเจรจาต่อรองโดยขอชำระเป็นหลักทรัพย์ ต่อมาจำเลยให้ทนายความส่งบันทึกข้อตกลงมาให้โจทก์ร่วมที่ 2 พร้อมแนบโฉนดที่ดินมาด้วย ตามสำเนาทึบที่ข้อตกลง โจทก์ร่วมที่ 2 ตรวจดูโฉนดที่ดินแล้ว ปรากฏว่าเป็นที่ดินที่ติดจำนอง โจทก์ร่วมที่ 2 จึงไม่ยอมรับ จากนั้น จำเลยมิได้ติดต่อกับโจทก์ร่วมที่ 2 อีก เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2543 โจทก์ร่วมที่ 2 ได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานตำรวจ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ ตามหนังสือร้องทุกข์ โจทก์ร่วมที่ 2 ส่งมอบหนังสือ เอกสารหมาย จ.17 ถึง จ.21 ให้แก่พนักงานสอบสวน ตามบัญชีของกลางคดีอาญา ระหว่างที่พนักงานสอบสวนทำการสอบสวน โจทก์ร่วมที่ 2 พบหนังสือของจำเลย เรื่อง “ธรรมชาติบำบัด 1” และ “ธรรมชาติบำบัด 2” วางจำหน่าย ตามสำเนาหนังสือ เรื่อง “ธรรมชาติบำบัด 1” และ “ธรรมชาติบำบัด 2” เนื้อหาของหนังสือทั้งสองเล่มลอกเลียนมาจากงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมทั้งสอง

โจทก์ร่วมทั้งสองนำสืบว่า นายไมตรี ฆนะรับราชการที่คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับนางศิริวรรณ ภริยา แต่งหนังสือ “อาหารและมะเร็ง” ซึ่งพิมพ์จำหน่ายครั้งแรกเมื่อเดือนมิถุนายน 2527 หนังสือดังกล่าวมีการแก้ไขเพิ่มเติม และพิมพ์ครั้งที่สองเมื่อเดือนตุลาคม 2532 โดยใช้ชื่อหนังสือว่า “อาหารและมะเร็ง กินอย่างไรจึงจะไม่เป็นมะเร็ง (Diet and Cancer)” ต่อมานายไมตรีทราบจำเลยได้ละเมิดลิขสิทธิ์หนังสือดังกล่าวของนายไมตรีโดยลอกเลียนข้อความทั้งย่อหน้า ด้วยการเปลี่ยนหัวข้อเล็กน้อย เปลี่ยนข้อความตอนท้ายเล็กน้อย ส่วนตรงกลางข้อความเหมือนกับหนังสือของนายไมตรี และจำเลยได้พิมพ์หนังสือเรื่อง “อาหารต้านมะเร็ง (ศิลปการป้องกันและรักษามะเร็งยุคใหม่)” ซึ่งพิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี 2533 โดยมีบริษัทดวงกมลสมัย จำกัด เป็นผู้จัดจำหน่าย ต่อมาจำเลยได้พิมพ์หนังสือดังกล่าวอีกครั้งโดยใช้ชื่อว่า “อาหารต้านมะเร็ง” ซึ่งระบุว่าพิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี 2535 หนังสือดังกล่าวจัดพิมพ์โดยสัมพัทธ์ที่ 6 และจัดจำหน่ายโดยบริษัทสามัคคีสาร (ดอกหญ้า) จำกัด นายไมตรีเคยแจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีแก่จำเลยในปี 2545 แต่เรื่องเงียบหายไปนายแพทย์วิรัช อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอ่านบทความที่โจทก์ร่วมที่ 2 เขียนเกี่ยวกับการแพทย์ทางเลือกและธรรมชาติบำบัด ซึ่งลงพิมพ์ในหนังสือมติชนสุดสัปดาห์ตั้งแต่ฉบับแรก และอ่านต่อเนื่องมาเกือบ 20 ปี แล้ว โจทก์ร่วมที่ 2 จะศึกษาค้นคว้า และเขียนตามความเข้าใจจากการนำความรู้มาทดลองปฏิบัติ เมื่อกระทรวงสาธารณสุขจัดตั้งกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก นายแพทย์วิรัชเห็นว่าโจทก์ร่วมที่ 2 ได้เผยแพร่ความรู้เรื่องการแพทย์ทางเลือกมาเป็นเวลานาน จึงได้เชิญโจทก์ร่วมที่ 2 มาแสดงวิสัยทัศน์เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ของกรม และโจทก์ร่วมที่ 2 ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

จำเลยนำสืบว่า จำเลยจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี 2507 ถึงปี 2510 จำเลยไปศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ตกแต่ง ที่มหาวิทยาลัยดุ๊ก มหาวิทยาลัยคอร์เนล ประเทศสหรัฐอเมริกา และในปี 2507 จำเลยเริ่มศึกษาการแพทย์ด้านธรรมชาติบำบัดซึ่งเริ่มแพร่หลายในประเทศสหรัฐอเมริกาในขณะนั้น

ควบคู่ไปด้วย หลังจากสำเร็จการศึกษา จำเลยรับราชการเป็นอาจารย์ที่คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล รามาธิบดีระหว่างปี 2512 ถึงปี 2514 และโจทก์ร่วมที่ 2 เป็นลูกศิษย์ของจำเลย ในระหว่างปี 2524 ถึงปี 2535 จำเลยได้รับแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญ และที่ปรึกษาขององค์การอนามัยโลก โดยจำเลยต้องเดินทางไปทำงานที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย และกรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ระหว่างที่ทำงานในประเทศดังกล่าว จำเลยได้ศึกษาด้านธรรมชาติบำบัดด้วย ต่อมาจำเลยได้รับเลือกเป็นประธานสถาบันสุขภาพนานาชาติ และประธานชมรมการแพทย์ทางธรรมชาติบำบัด ตามสำเนาชีวประวัติ จำเลยมีความสัมพันธ์กับสถาบัน Maharishi Ayur-Veda Health Centers ตามสำเนาที่ตั้งของ Maharishi Ayur-Veda Health Centers, Clinics and Colleges และจำเลยเคยสั่งซื้อหนังสือจากสำนักพิมพ์ของมหาตมะคานธี ซึ่งมีมหาตมะคานธีถือเป็นบิดาแห่งธรรมชาติบำบัด ตามแคตตาล็อก ทำให้จำเลยได้รับข้อมูลด้านธรรมชาติบำบัดมากมาย เนื่องจากการแพทย์ด้านธรรมชาติบำบัดไม่เป็นที่ยอมรับของมหาวิทยาลัย จำเลยจึงเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนนอกมหาวิทยาลัย เช่น ที่สโมสรโรตารี สโมสรไลออนส์ และที่โรงพยาบาลมิชชั่น โดยจำเลยจะจัดทำบทความทางวิชาการเป็นเอกสารแจกแก่ผู้ฟัง จำเลยได้รับเชิญไปบรรยายเรื่องธรรมชาติบำบัดหลายร้อยครั้ง ดังปรากฏตัวอย่างจากสำเนาหนังสือเชิญเป็นวิทยากร คำบรรยายเรื่อง “วิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต (ศาสตร์องค์รวม) สำเนาหนังสือเชิญประชุมและอื่น ๆ นอกจากนี้ยังได้ร่วมประชุมวิชาการและประชุมเชิงปฏิบัติการหลายครั้ง ดังปรากฏตัวอย่างจากสำเนาเอกสารการประชุมวิชาการกรมการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 8 สำเนาหนังสือเชิญประชุมและอื่น ๆ รวมทั้งจำเลยได้รับเชิญไปบรรยายในระดับนานาชาติตามเอกสารการประชุม Challenges in Functional Food Ingredients จำเลยเคยดำรงตำแหน่งประธานชมรมธรรมชาติบำบัด ปรากฏตามสำเนาจุลสารชมรมธรรมชาติบำบัด จำเลยเคยได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการจัดทำหลักสูตรของสถาบันการแพทย์ธรรมชาติศึกษา ซึ่งมีวิทยาลัย Natural Medicine แห่งประเทศสหรัฐอเมริกาจะจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย ตามสำเนาโครงการจำเลยเคยเข้าประชุมนานาชาติที่เรียกว่า Leadership Forum 2002 และได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการวิชาการของประธานคณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในกรอบเอเปค ตามสำเนากำหนดการประชุมและสำเนาหนังสือเชิญประชุม ในประเทศไทยมีผู้สนใจเรื่องธรรมชาติบำบัดหลายราย เช่น ศาสตราจารย์นายแพทย์อวย ซึ่งนำวิชาอายุรเวชของอินเดียมาผสานกับการแพทย์แผนไทยและการนวดแผนไทย พลเรือตรี หลวงสุวิชาญซึ่งศึกษาวิชาพลังจักรวาล คุณยาเยาวเรศ ผู้ก่อตั้งสถาบันพลังกายทศพิศ และนายวิฑิต ซึ่งสนใจการแพทย์แผนจีน เช่น เรื่องการฝังเข็ม ที่โจทก์ร่วมที่ 2 อ้างว่า เป็นผู้นำความรู้เรื่องธรรมชาติบำบัดมาใช้ที่ประเทศไทยเป็นคนแรกจึงไม่เป็นความจริง หนังสือแนวธรรมชาติบำบัดมีการจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์แห่งอื่นนอกจากโจทก์ร่วมที่ 1 เช่น หนังสือเรื่อง “อาหารและมะเร็ง” ของนายไมตรี เป็นต้น นอกจากนี้ หนังสือเรื่อง “10 Day Clean-up Plan” ก็เคยมีบุคคลอื่นแปลเป็นหนังสือเรื่อง “ธรรมชาติบำบัดใน 10 วัน” ส่วนจำเลยสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้ดีจึงไม่เคยอ่านหนังสือภาษาไทยที่แปลมาจากภาษาอังกฤษและหนังสือเรื่อง “พลังแห่งการรักษาของธรรมชาติ” ได้รับการอ้างอิงในหนังสือเรื่อง “แพทยศาสตร์สงเคราะห์ : ภูมิปัญญาทางการแพทย์และมรดกทางวรรณกรรมของชาติ” ในช่วงที่โจทก์ร่วมที่ 2 จัดตั้งสำนักพิมพ์รวมทรรศน์ โจทก์ร่วมที่ 2 เชิญจำเลยเป็นที่ปรึกษา จำเลยตกลงเนื่องจากต้องการช่วยเหลือลูกศิษย์ ต่อมาเมื่อปี 2530 จำเลยพบว่า

โจทก์ร่วมที่ 2 นำชื่อของจำเลยขึ้นปกหนังสือ “รู้ไว้ใช้ถูกเงิน” ร่วมกับแพทย์หญิงลลิตา ภริยาของโจทก์ร่วมที่ 2 เพื่อให้บุคคลอื่นเข้าใจว่าจำเลยเป็นผู้แต่ง และบทความเรื่อง “เพลิงไหม้” และ “ภัยจากน้ำท่วม” ในหนังสือดังกล่าวระบุชื่อจำเลยว่าเป็นผู้เขียน แต่ความจริงจำเลยมิใช่ผู้เขียน ตามสำเนาหนังสือ “รู้ไว้ใช้ถูกเงิน” จำเลยโทรศัพท์ไปต่อว่าโจทก์ร่วมที่ 2 และโจทก์ร่วมที่ 2 นำกระเข้าไปขอขมาจำเลย ต่อมาจำเลยว่าจ้างโจทก์ร่วมที่ 2 พิมพ์หนังสือเรื่อง “วิทยาศาสตร์ความปลอดภัย” จำเลยขอให้คิดค่าพิมพ์จากค่าลิขสิทธิ์ที่โจทก์ร่วมที่ 2 ละเมิดในกรณีของหนังสือ “รู้ไว้ใช้ถูกเงิน” แต่โจทก์ร่วมที่ 2 ไม่ยินยอมและฟ้องเรียกให้จำเลยชดใช้ค่าพิมพ์หนังสือดังกล่าว ศาลได้ไต่ถามและจำเลยชดใช้เงินให้แก่โจทก์ร่วมที่ 2 ไปแล้ว นับแต่นั้นมาโจทก์ร่วมที่ 2 โกรธเคืองจำเลยและใส่ร้ายจำเลยมาตลอด เมื่อกลางเดือนธันวาคม 2543 ทนายความของโจทก์ร่วมที่ 2 มีหนังสือบอกกล่าวจำเลยว่า จำเลยละเมิดลิขสิทธิ์ของโจทก์ร่วมที่ 2 จำเลยจึงไปพบโจทก์ร่วมที่ 2 ที่คลินิกเพื่อดูเรื่องที่เกิดขึ้น แต่เมื่อพบกัน โจทก์ร่วมที่ 2 พุดจาเกรี้ยวกราด และข่มขู่ให้จำเลยนำเงิน 2,000,000 บาท มาให้โจทก์ร่วมที่ 2 ภายใน 2 วัน มิฉะนั้นจะให้สัมภาษณ์เพื่อประจานจำเลย ซึ่งขณะนั้นจำเลยลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระบบบัญชีรายชื่อของพรรคชาติพัฒนา ตามนามบัตร ได้ดูหนังสือที่โจทก์ร่วมที่ 2 อ้างว่าละเมิดลิขสิทธิ์คร่าว ๆ แต่ไม่มีเวลาตรวจสอบเนื่องจากอยู่ในช่วงเวลาหาเสียง นายธันวาคมทนายความของจำเลยแนะนำให้ถ่วงเวลาไปก่อนโดยเสนอหลักทรัพย์ให้โจทก์ร่วมที่ 2 พิจารณา จำเลยจึงให้สำเนาโฉนดที่ดินจำนวน 1 แปลง แก่ทนายความไปจัดการ ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจได้นัดให้จำเลยไปพบ จำเลยจึงทราบว่าถูกโจทก์ร่วมที่ 2 แจ้งความดำเนินคดี จำเลยคัดลอกหลักฐานซึ่งมีอยู่ที่เจ้าพนักงานตำรวจเพื่อไปตรวจสอบกับต้นฉบับคำบรรยายที่จำเลยจัดทำขึ้น เมื่อประมาณเดือนกุมภาพันธ์ 2544 จำเลยให้การปฏิเสธข้อกล่าวหาต่อเจ้าพนักงานตำรวจ และมอบต้นฉบับแก่เจ้าพนักงานเพื่อโต้แย้งข้ออ้างของโจทก์ร่วมที่ 2 จำเลยเขียนบทความทางวิชาการ 4 เรื่อง คือ (1) การรักษาคนไข้ครบวงจรตามแนวธรรมชาติบำบัด (Treat the patient as a whole) เขียนเมื่อเดือนตุลาคม 2533 ตัวตนของเราเป็นผลพวงของสิ่งที่เรากิน (You are what you eat) เขียนเมื่อเดือนธันวาคม 2530 อโรจยา - วิถีดูแลตนเองตามแนวมหาดมะคานธี (Arogya - Gandhi's Nature Cure) เขียนเมื่อเดือนธันวาคม 2529 การล้างพิษจากร่างกาย (Detoxification) เมื่อเดือนมกราคม 2530 หนังสือเรื่อง “อาหารรักษาโรค” มีที่มาจากบทความเรื่อง “การรักษาคนไข้ครบวงจรตามแนวธรรมชาติบำบัด” มิได้คัดลอกมาจากหนังสือเรื่อง “เปื้อนหมอ เปื้อนยา หันหาธรรมชาติบำบัด วิถีสุขภาพแนวใหม่” บทความดังกล่าวจำเลยแปลและเรียบเรียงจากหนังสือภาษาอังกฤษหลายเล่ม เช่น จากบทความของดีน ออร์นิช และคณะ (Dean Ornish et al.) จากวารสารการแพทย์ Lancet, Vol. 336 คำว่า “แม็กกะวิตามิน” มาจากคำว่า “Mega-vitamin” หมายถึง การกินวิตามินในขนาดสูงมาก ๆ แต่โจทก์ร่วมที่ 2 ดัดแปลงเป็น แม็กชวิตามิน ซึ่งไม่มีผู้ใดใช้ คำว่า “องค์เอกภาพ” และ “พลังแห่งการสมานคืน” จำเลยแปลจากคำว่า “Law of Unity” และ “The Great Law of Life” ตามลำดับ ซึ่งตามหลักของธรรมชาติบำบัด ร่างกายมีพลังแห่งการสมานคืนรักษาตนเองได้ภายใน 10 วัน แต่โจทก์ร่วมที่ 2 ดัดแปลงเป็น 10 ถึง 15 วัน ซึ่งผิดไปจากหลักสากล ส่วนคำว่า “การแพทย์แห่งศตวรรษที่ 20” โจทก์ร่วมที่ 2 ดัดแปลงเป็น “การแพทย์ยามรุ่งอรุณแห่งศตวรรษที่ 21” ซึ่งผิดไปจากความจริง เพราะในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องการแพทย์ทางพันธุกรรม (Genetic Medicine) เช่น การตัด

ต่อ ยีน เป็นต้น หนังสือเรื่อง “อาหารต้านโรคเสื่อม” มีที่มาจากบทความเรื่อง “ตัวตนของเราเป็นผลพวงของสิ่งที่เรากิน” มีได้คัดลอกมาจากหนังสือเรื่อง “เมื่อหมอ เมื่อยา หันหาธรรมชาติบำบัด วิถีสุขภาพแนวใหม่” บทความดังกล่าวจำเลยแปลและเรียบเรียงจากหนังสือภาษาอังกฤษประมาณ 10 เล่ม รวมทั้งหนังสือของ Richard A. Passwater (ผู้แต่งเรื่อง Fish Oil Update) จำนวน 4 เล่ม หนังสือเรื่อง “วิถีดูแลสุขภาพตนเองแบบธรรมชาติ” มีที่มาจากบทความเรื่อง “อโรคยา - วิถีดูแลสุขภาพตนเองตามแนวมหาดมะคานธี” มีได้คัดลอกมาจากหนังสือเรื่อง “อโรคยา” บทความดังกล่าวจำเลยแปลและเรียบเรียงจากหนังสือหลายเล่ม รวมทั้งหนังสือเรื่อง “Nature Cure” และเรื่อง “Key to Health” ของมหาดมะคานธี และเรื่อง “Nature Cure for Common Diseases” ของ “Vithaldas Modi” หนังสือเรื่อง “การล้างพิษโดยวิธีธรรมชาติ” มีที่มาจากบทความเรื่อง “การล้างพิษจากร่างกาย” มีได้คัดลอกมาจากหนังสือเรื่อง “ล้างพิษ” และหนังสือเรื่อง “น้ำมันปลา - น้ำมันลดไขมัน” บทความดังกล่าวจำเลยเรียบเรียงจากหนังสือของ Leslie Kenton ถึง 3 เล่ม ซึ่งรวมทั้งหนังสือเรื่อง “10 Day Clean-up Plan” ด้วย หน้า 3 มีข้อความว่า “ร่างกายมีส่วนประกอบเป็นน้ำย่อยถึง 75 เปอร์เซ็นต์ ประมาณห้าลิตร ก็คือ เลือด อีกห้าลิตรเป็นน้ำย่อยอยู่ในระบบย่อยอาหาร ที่เหลือนอกจากนั้นอยู่ในระบบน้ำเหลืองทั้งหมด” แต่ตามหนังสือเรื่อง “ล้างพิษ” หัวข้อทะเลในร่างกาย มีข้อความว่า “ร่างกายของคุณมีส่วนประกอบเป็นน้ำถึง 75 เปอร์เซ็นต์... “น้ำทะเล” ประมาณห้าลิตรก็คือเลือด อีกห้าลิตรเป็นน้ำย่อยอยู่ในระบบย่อยอาหารที่เหลือนอกจากนั้นอยู่ในระบบน้ำเหลืองทั้งหมด” และมีข้อความว่า “<="" span="">

(ประจวบ พัชนีรัตน์ - พลรัตน์ ประทุมทาน - ธนพจน์ อารยลักษณ์)

คดีที่ ๓

การมีสัญญาอนุญาตให้ลิขสิทธิ์ ทำให้ต้องผูกพันปฏิบัติตาม ดังนั้น ควรพิจารณาเนื้อหาในสัญญาให้รอบคอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7428/2553

นางวิไล มุลตั้ง

โจทก์

นายไพบุลย์ หาญพานิช กับพวก

จำเลย

พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 15(1), 15(5), 27(1)

โจทก์ทำสัญญาว่าจ้างจำเลยที่ 1 ให้จัดพิมพ์หนังสือคัมภีร์เทศน์โดยมีข้อตกลงกำหนดรูปแบบในหนังสือต้องระบุตราของพุทธธรรมคัมภีร์ที่อยู่ของพุทธธรรมคัมภีร์ที่ชัดเจน ชื่อ ท. ผู้เรียบเรียง และข้อความระบุว่า “การพิมพ์ครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว” “สงวนลิขสิทธิ์” และ “ฉบับปรับปรุงใหม่ระหว่างพุทธธรรมคัมภีร์กับคลังนานากรรม” ส.และ ว. บุตรโจทก์ทั้งสองกับจำเลยที่ 1 ได้ทำหนังสือสัญญาอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรมหนังสือคัมภีร์ที่ ท. เป็นผู้ประพันธ์ อนุญาตให้จำเลยที่ 1 ทำงานวรรณกรรมโดยโจทก์ได้ลงลายมือชื่อเป็นพยานในหนังสือสัญญา และโจทก์ได้ทำสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิตัวแทนจำหน่ายกับจำเลยที่ 1 โดยให้จำเลยที่ 1 เป็นตัวแทนจำหน่ายหนังสือคัมภีร์เทศน์จำนวน 28 เรื่องที่ ท.เป็นผู้สร้างสรรค์ พฤติการณ์ที่โจทก์ได้ลงลายมือชื่อเป็นพยานในสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิงานวรรณกรรม และที่โจทก์ได้ทำสัญญาว่าจ้างจำเลยที่ 1 ให้จัดพิมพ์หนังสือคัมภีร์เทศน์และให้จำเลยที่ 1 เป็นตัวแทนจำหน่ายหนังสือที่จัดพิมพ์ขึ้นอันเป็นวันเดียวกันกับที่โจทก์ได้ลงลายมือชื่อในสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในงานวรรณกรรม ถือได้ว่าโจทก์ได้อนุญาตให้จำเลยที่ 1 ทำงานวรรณกรรมหนังสือคัมภีร์เทศน์ที่ ท. เป็นผู้เขียนอันเป็นลิขสิทธิ์ของโจทก์แล้ว การที่จำเลยที่ 1 จัดพิมพ์หนังสือคัมภีร์เทศน์ ไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรม ส่วนจำเลยที่ 2 มีเหตุผลให้เชื่อว่าโจทก์ได้อนุญาตให้จำเลยที่ 2 เป็นผู้จัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือคัมภีร์เทศน์ซึ่งเป็นงานวรรณกรรมอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 2 ได้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรม

สัญญาจ้างพิมพ์งานกำหนดให้จำเลยที่ 1 ระบุโลโก้ของพุทธธรรมคัมภีร์ลงในหนังสือคัมภีร์เทศน์ที่จัดพิมพ์เท่านั้น มิได้กำหนดให้ระบุโลโก้ในตำแหน่งใดของหนังสือ การที่จำเลยที่ 1 ได้ระบุโลโก้ของพุทธธรรมคัมภีร์ไว้ในหนังสือรูปข่อยแล้ว แม้จะมีได้ระบุไว้ในตำแหน่งที่เหมือนกับตัวฉบับ ถือไม่ได้ว่าเป็นการที่จำเลยที่ 1 ปฏิบัติผิดสัญญาและถือไม่ได้ว่าเป็นเหตุให้ลูกค้าหลงผิดในความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ว่า ลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรมหนังสือนั้นเป็นของจำเลยที่ 2

จำเลยที่ 1 ต้องส่งมอบต้นฉบับหนังสือคัมภีร์เทศน์ที่อยู่ในความครอบครองของจำเลยที่ 1 ทั้งหมดแก่โจทก์นับแต่วันเลิกสัญญาตามสัญญาจ้างพิมพ์งาน ข้อ 8 ส่วนเพลตแม่พิมพ์หนังสือคัมภีร์เทศน์นั้นสัญญาจ้างพิมพ์ข้อ 8 มิได้กำหนดให้จำเลยที่ 1 ต้องส่งมอบให้โจทก์นับแต่วันเวลาเลิกสัญญา คงให้จำเลย

ที่ 1 ผู้รับจ้างส่งมอบเฉพาะต้นฉบับหรือแบบตัวอย่างให้โจทก์ผู้ว่าจ้างเท่านั้น กรณีไม่อาจบังคับให้จำเลยที่ 1 ส่งมอบเพลตแม่พิมพ์หนังสือคัมภีร์เทศน์ตามคำขอบังคับทำคำฟ้องของโจทก์ได้

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระค่าเสียหายจำนวน 10,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ให้จำเลยทั้งสองส่งมอบต้นฉบับวรรณกรรมของนายทวิ และเพลตแม่พิมพ์ทั้งหมดคืนแก่โจทก์ กับให้ยึดหนังสือคัมภีร์เทศน์ทั้งหมดที่จำเลยทั้งสองร่วมกันทำละเมิดลิขสิทธิ์ต่อโจทก์เพื่อโจทก์จะได้ทำลายทิ้งต่อไป

จำเลยทั้งสองให้การขอให้ยกฟ้อง

ระหว่างพิจารณาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง จำเลยทั้งสองแถลงขอสงวนข้อต่อสู้ในเรื่องคำฟ้องเคลือบคลุม และไม่ตั้งใจโต้แย้งว่าคดีไม่อยู่ในอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางต่อไป

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกาโดยได้รับอนุญาตให้ดำเนินคดีอย่างคนอนาถา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์และจำเลยทั้งสองรับฟังได้ โจทก์สมรสกับนายทวิ เมื่อปี 2519 และมีบุตรคือ นางสาวโสภา และนายวราจิด โจทก์ประกอบธุรกิจโดยใช้ชื่อทางการค้าและเครื่องหมายการค้าคำว่า “พุทธธรรมคัมภีร์” ทั้งได้รับการจดทะเบียนไว้สำหรับสินค้าจำพวกที่ 16 รายการสินค้าหนังสือกึ่งเทศน์ ต่อมานายทวิประสงค์จะบวชเป็นพระภิกษุ จึงจดทะเบียนหย่ากับโจทก์ ระหว่างที่เป็นพระภิกษุตั้งแต่ปี 2524 นายทวิได้เขียนหนังสือคัมภีร์เทศน์ไว้หลายชุด นายทวิลาสิกขาเมื่อปี 2534 โดยกลับมาอยู่กับโจทก์ นายทวิถึงแก่ความตาย ลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรมต่าง ๆ ของนายทวิจึงตกทอดแก่นางสาวโสภาและนายวราจิดซึ่งเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของนายทวิในฐานะทายาทโดยธรรม ต่อมานางสาวโสภาและนายวราจิดได้โอนลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรมเหล่านั้นให้แก่โจทก์ จำเลยที่ 1 ซึ่งเคยสั่งซื้อหนังสือในนามของบริษัทจำเลยที่ 2 ไปพบโจทก์ที่บ้านและเสนอขอร่วมทุนจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือที่นายทวิเป็นผู้เขียน ต่อมาโจทก์กับจำเลยที่ 1 ตกลงกันให้จำเลยที่ 1 จัดพิมพ์หนังสือคัมภีร์เทศน์ชุดละ 500 เล่ม รวมจำนวน 28 ชุดเป็นจำนวน 14,000 เล่ม จำเลยที่ 1 จะแบ่งให้โจทก์นำไปขายชุดละ 200 เล่ม และจำเลยที่ 1 ตกลงจ่ายค่าตอบแทนให้แก่โจทก์จำนวน 350,000 บาท เพื่อให้โจทก์นำเงินไปชำระหนี้ที่โจทก์มีอยู่ต่อโรงพิมพ์จำเลยที่ 1 ส่งสัญญากู้เงินไปให้โจทก์ลงลายมือชื่อเป็นผู้กู้เงินจำนวน 350,000 บาท โจทก์ได้ลงลายมือชื่อเป็นผู้กู้ในหนังสือสัญญาเงินกู้ โจทก์ทำสัญญาว่าจ้างจำเลยที่ 1 ให้จัดพิมพ์หนังสือคัมภีร์เทศน์โดยมีข้อตกลงกำหนดรูปแบบว่าในหนังสือต้องระบุว่าตราของพุทธธรรมคัมภีร์ ที่อยู่ของพุทธธรรมคัมภีร์ที่ชัดเจน ชื่อนายทวิผู้เรียบเรียง และระบุข้อความว่า “การจัดพิมพ์ครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว” “สงวนลิขสิทธิ์” และ “ฉบับปรับปรุงใหม่ระหว่างพุทธธรรมคัมภีร์กับคลังนาถกรรม” นางสาว

โสภากและนายวราจิตบุตรโจทก์ทั้งสองกับจำเลยที่ 1 ได้ทำหนังสือสัญญาอนุญาตให้ใช้**ลิขสิทธิ์**ในงานวรรณกรรมหนังสือคัมภีร์เทศน์ที่นายทวิเป็นผู้ประพันธ์อนุญาตให้จำเลยที่ 1 ทำซ้ำงานวรรณกรรมโดยพิมพ์เป็นหนังสือรูปเล่ม 16 หน้ายก จำนวน 56,000 เล่ม พิมพ์จำหน่ายราคาเล่มละ 70 บาท ซึ่งโจทก์ได้ลงลายมือชื่อเป็นพยานในหนังสือสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิงานวรรณกรรม นอกจากนี้ ในวันเดียวกันนั้น โจทก์ยังได้ทำสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิตัวแทนจำหน่ายกับจำเลยที่ 1 โดยให้จำเลยที่ 1 เป็นตัวแทนจำหน่ายหนังสือคัมภีร์เทศน์จำนวน 28 เรื่อง ที่นายทวิเป็นผู้**สร้างสรรค์**

มีปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยทั้งสองกระทำการละเมิด**ลิขสิทธิ์**ในงานวรรณกรรมของโจทก์และจำเลยที่ 1 ปฏิบัติผิดสัญญาจ้างพิมพ์งาน และสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิตัวแทนจำหน่าย ที่ทำไว้กับโจทก์จนเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหายหรือไม่ โจทก์อุทธรณ์หนังสือสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในงานวรรณกรรม หนังสือสัญญาจ้างพิมพ์งาน และสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิตัวแทนจำหน่าย ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิมีเพียงจำเลยที่ 1 ที่เป็นคู่สัญญา บริษัทจำเลยที่ 2 มิได้เป็นคู่สัญญาจำเลยที่ 2 จึงไม่ได้รับอนุญาตจากโจทก์ให้ทำซ้ำงานวรรณกรรมหนังสือคัมภีร์เทศน์ที่นายทวิเป็นผู้เขียนอันเป็น**ลิขสิทธิ์**ของโจทก์ ทั้งจำเลยที่ 2 มิใช่ผู้รับจ้างพิมพ์และเป็นตัวแทนจำหน่ายหนังสือ จำเลยที่ 2 โดยไม่สุจริตได้ร่วมกับจำเลยที่ 1 ทำซ้ำงานวรรณกรรมอันมี**ลิขสิทธิ์**ของโจทก์โดยไม่ได้รับอนุญาต จึงเป็นการละเมิด**ลิขสิทธิ์**ของโจทก์ เห็นว่า สำหรับจำเลยที่ 1 ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องกับคำให้การของจำเลยที่ 1 และทางนำสืบของโจทก์กับจำเลยทั้งสองรับกันว่า โจทก์ได้ลงลายมือชื่อเป็นพยานในสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในงานวรรณกรรม ที่นางสาวโสภากและนายวราจิตบุตรโจทก์ทั้งสองได้อนุญาตให้จำเลยที่ 1 ทำซ้ำงานวรรณกรรมหนังสือคัมภีร์เทศน์ที่นายทวิเป็นผู้**สร้างสรรค์** ซึ่งขณะนั้นโจทก์เป็นเจ้าของ**ลิขสิทธิ์**ในงานวรรณกรรมเพราะโจทก์ได้รับโอน**ลิขสิทธิ์**จากนางสาวโสภากและนายวราจิตมา พฤติการณ์ที่โจทก์ลงลายมือชื่อเป็นพยานในสัญญาอนุญาตให้ใช้**ลิขสิทธิ์**งานวรรณกรรม และที่โจทก์ได้ทำสัญญาว่าจ้างจำเลยที่ 1 ให้จัดพิมพ์หนังสือคัมภีร์เทศน์และให้จำเลยที่ 1 เป็นตัวแทนจำหน่ายหนังสือที่จัดพิมพ์ขึ้นนั้น อันเป็นวันเดียวกันกับที่โจทก์ได้ลงลายมือชื่อในสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในงานวรรณกรรม ถือได้ว่าโจทก์ได้อนุญาตให้จำเลยที่ 1 ทำซ้ำงานวรรณกรรมหนังสือคัมภีร์เทศน์ที่นายทวิเป็นผู้เขียนอันเป็น**ลิขสิทธิ์**ของโจทก์แล้ว การที่จำเลยที่ 1 จัดพิมพ์หนังสือคัมภีร์เทศน์จึงไม่เป็นการละเมิด**ลิขสิทธิ์**ในงานวรรณกรรมของโจทก์ ส่วนจำเลยที่ 2 ปรากฏตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิตัวแทนจำหน่าย ข้อ 2 ว่า โจทก์ตกลงให้จำเลยที่ 1 เป็นตัวแทนจำหน่ายหนังสือคัมภีร์เทศน์จำนวน 28 เรื่อง ที่นายทวิเป็นผู้**สร้างสรรค์**ในนามของสำนักพิมพ์คลังนานากรรม พยานหลักฐานของโจทก์และจำเลยทั้งสองมีเหตุผลให้เชื่อว่าโจทก์ได้อนุญาตให้จำเลยที่ 2 เป็นผู้จัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือคัมภีร์เทศน์ซึ่งเป็นงานวรรณกรรมอันมี**ลิขสิทธิ์**ของโจทก์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 2 ได้กระทำการละเมิด**ลิขสิทธิ์**ในงานวรรณกรรมของโจทก์

ปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์โจทก์ จำเลยที่ 1 ปฏิบัติผิดสัญญาจ้างพิมพ์งาน และสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิตัวแทนจำหน่าย ที่ทำไว้กับโจทก์จนเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหายหรือไม่ โจทก์อุทธรณ์จำเลยที่ 1 มิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาจ้างพิมพ์งาน ข้อ 3 ที่กำหนดรูปแบบการจัดพิมพ์หนังสือคัมภีร์เทศน์ซึ่งเรียบเรียงโดยนายทวิว่า ต้องมีรูปโลโก้ของพุทธธรรมคัมภีร์ ระบุที่อยู่ของพุทธธรรมคัมภีร์

ชัดเจน ระบุชื่อ “นายทวี ผู้เรียบเรียง” กับระบุข้อความว่า “การพิมพ์ครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว” “สงวนลิขสิทธิ์” (ที่ถูกไม่จำเป็นต้องระบุคำนี้ไว้ เพราะการคุ้มครองลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์พ.ศ.2537 ให้ความคุ้มครองทันทีที่ผู้สร้างสรรค์สร้างงานอันมีลิขสิทธิ์เสร็จ ไม่มีแบบพิธีต้องแสดงการสงวนลิขสิทธิ์ไว้ในงานอันมีลิขสิทธิ์นั้นแต่อย่างใด) และ “ฉบับปรับปรุงใหม่ระหว่างพุทธศักราชคัมภีร์กับคัลังนารธรรม” โดยหนังสือคัมภีร์เทศน์รูปแบบสมุดข่อยชุด “วันสำคัญทางศาสนา” 13 กัณฑ์ จำเลยที่ 1 มิได้ระบุที่อยู่ของพุทธศักราชคัมภีร์กับมิได้ระบุข้อความว่า “การพิมพ์ครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว” และข้อความว่า “ฉบับปรับปรุงใหม่ระหว่างพุทธศักราชคัมภีร์กับคัลังนารธรรม” ส่วนหนังสือคัมภีร์เทศน์รูปแบบสมุดชุด “ไตรมาสเทศนา” 12 กัณฑ์ จำเลยที่ 1 มิได้ระบุที่อยู่ของพุทธศักราชคัมภีร์ และมีได้ระบุข้อความว่า “ฉบับปรับปรุงใหม่ระหว่างพุทธศักราชคัมภีร์กับคัลังนารธรรม” ทั้งนี้ โดยจำเลยที่ 1 มีเจตนาให้ลูกค้าประจำและทั่วไปเข้าใจว่าหนังสือเป็นลิขสิทธิ์ของบริษัทจำเลยที่ 2 นอกจากนี้ หนังสือรูปแบบสมุดข่อยรูปโลโก้ของพุทธศักราชคัมภีร์ซึ่งเป็นเครื่องหมายการค้าของโจทก์ที่จำเลยที่ 1 ทำกลับใส่ไว้ในตำแหน่งอื่นไม่เหมือนกับต้นฉบับของโจทก์ ส่วนหนังสือรูปแบบสมุดจำเลยที่ 1 ไม่ใส่โลโก้ของพุทธศักราชคัมภีร์ซึ่งเป็นเครื่องหมายการค้าของโจทก์ด้วยเจตนาให้ลูกค้าหลงผิดในความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 ปฏิบัติผิดสัญญาจ้างพิมพ์งาน ในข้อที่จำเลยที่ 1 มิได้ระบุที่อยู่ของพุทธศักราชคัมภีร์ในหนังสือคัมภีร์เทศน์ ปัญหาว่า ที่จำเลยที่ 1 มิได้ระบุข้อความในหนังสือคัมภีร์เทศน์ว่า “การพิมพ์ครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว” และมีได้ระบุข้อความว่า “ฉบับปรับปรุงใหม่ระหว่างพุทธศักราชคัมภีร์กับคัลังนารธรรม” ในหนังสือคัมภีร์เทศน์เป็นการกระทำโดยจำเลยที่ 1 มีเจตนาให้ลูกค้าประจำและลูกค้าทั่วไปเข้าใจว่าหนังสือคัมภีร์เทศน์เป็นลิขสิทธิ์ของบริษัทจำเลยที่ 2 และเป็นผลให้ตัวแทนจำหน่ายหนังสือนั้นเกือบทั้งหมดติดต่อซื้อหนังสือจากจำเลยที่ 2 ไม่ติดต่อซื้อจากโจทก์ จนเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหายนั้น ในปัญหานี้ เฉพาะข้อความว่า “การพิมพ์ครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว” มีปรากฏอยู่แล้วในหนังสือคัมภีร์เทศน์ ในหน้าคำปรารภ คงไม่มีข้อความเฉพาะที่กล่องบรรจุหนังสือคัมภีร์เทศน์รูปแบบสมุดข่อยเท่านั้น ปรากฏแจ้งชัดในหนังสือคัมภีร์เทศน์ “ไตรมาสเทศนา” 12 กัณฑ์ และที่กล่องบรรจุหนังสือคัมภีร์เทศน์รูปแบบสมุดข่อยชุด “วันสำคัญทางศาสนา” 12 กัณฑ์ว่า จำเลยที่ 1 ได้จัดพิมพ์ข้อความว่า “นายทวี” เป็นผู้เรียบเรียงตรงตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญาจ้างพิมพ์งาน และระบุข้อความว่า จัดพิมพ์จำหน่ายโดยพุทธศักราชคัมภีร์ หมายเลขโทรศัพท์ของพุทธศักราชคัมภีร์และบริษัทจำเลยที่ 2 ที่อยู่กับหมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 1 มิได้ระบุข้อความว่าจำเลยที่ 2 เป็นผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรมหนังสือคัมภีร์และมีได้ระบุจำเลยที่ 2 เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรมนั้นแต่อย่างใด คงระบุไว้ชัดเจนว่าจำเลยที่ 2 เป็นผู้ร่วมจัดพิมพ์จำหน่ายกับพุทธศักราชคัมภีร์ ซึ่งย่อมมีความหมายอยู่ในตัวว่าพุทธศักราชคัมภีร์และบริษัทจำเลยที่ 2 เป็นเพียงผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้จัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือคัมภีร์เทศน์เท่านั้น การที่จำเลยที่ 1 มิได้ระบุข้อความที่กล่องบรรจุหนังสือคัมภีร์เทศน์ว่า “การพิมพ์ครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว” และมีได้ระบุข้อความว่า “ฉบับปรับปรุงใหม่ระหว่างพุทธศักราชคัมภีร์กับคัลังนารธรรม” หากอาจทำให้ผู้ซื้อหนังสือคัมภีร์เข้าใจว่าหนังสือคัมภีร์เทศน์เป็นลิขสิทธิ์ของบริษัทจำเลยที่ 2 อันจะเป็นผลให้ตัวแทนจำหน่ายหนังสือนั้นนี้ติดต่อซื้อหนังสือจากจำเลยที่ 2 โดยไม่

ติดต่อซื้อจากโจทก์จนเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย หากตัวแทนจำหน่ายหนังสือนั้นจะติดต่อสั่งซื้อจากโจทก์ก็สามารถทำได้โดยง่ายเพราะในหนังสือ และที่กล่องบรรจุหนังสือระบุหมายเลขโทรศัพท์ของพุทธธรรมคัมภีร์ไว้ถึง 2 หมายเลข นอกจากนี้ยังปรากฏในหน้าคำปรารภในหนังสือว่า “พุทธธรรมคัมภีร์ (โจทก์) ได้พิมพ์หนังสือเทศน์ของอาจารย์ทวิ มาเป็นเวลานานแต่ไม่เคยจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มหนังสือมาก่อน และปัจจุบันนี้พุทธธรรมคัมภีร์จึงได้เห็นสมควรว่า ควรจะจัดพิมพ์คัมภีร์เทศน์ของอาจารย์ทวิเป็นรูปเล่มของหนังสือขึ้น โดยคงเนื้อความไว้เหมือนเดิมทุกอย่าง” หนังสือคัมภีร์เทศน์ที่จำเลยที่ 1 พิมพ์จึงมิได้ปรับปรุงเนื้อหาสาระในงานวรรณกรรมของนายทวิแต่อย่างใด ดังนี้ การที่จำเลยที่ 1 มิได้ระบุในหนังสือ และที่กล่องหนังสือ ซึ่งข้อความว่า “ฉบับปรับปรุงใหม่ระหว่างพุทธธรรมคัมภีร์กับคลังนาถธรรม” กลับจะตรงกับข้อเท็จจริงในการจัดพิมพ์ว่าได้คงเนื้อความของคัมภีร์เทศน์ที่นายทวิเป็นผู้เรียบเรียงไว้เหมือนเดิมทุกประการโดยมิได้มีการแก้ไขปรับปรุงแต่อย่างใด การที่จำเลยที่ 1 มิได้ระบุข้อความที่กล่องบรรจุหนังสือว่า “การพิมพ์ครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว” และมีระบุข้อความว่า “ฉบับปรับปรุงใหม่ระหว่างพุทธธรรมคัมภีร์กับคลังนาถธรรม” ในหนังสือและที่กล่องบรรจุหนังสือ จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 ได้ปฏิบัติผิดสัญญาจ้างพิมพ์งาน และสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิตัวแทนจำหน่าย ที่ทำไว้กับโจทก์จนเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ส่วนที่โจทก์อุทธรณ์ว่าหนังสือรูปแบบสมุดข่อย รูปโลโก้ของพุทธธรรมคัมภีร์ซึ่งเป็นเครื่องหมายการค้าของโจทก์ที่จำเลยที่ 1 ทำกลับใส่ไว้ในตำแหน่งอื่นไม่เหมือนกับต้นฉบับของโจทก์ และหนังสือรูปแบบสมุด จำเลยที่ 1 ไม่ได้ใส่โลโก้ของพุทธธรรมคัมภีร์ซึ่งเป็นเครื่องหมายการค้าของโจทก์ด้วยเจตนาให้ลูกค้าหลงผิดในความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรม หนังสือว่าลิขสิทธิ์เป็นของจำเลยที่ 2 นั้น เห็นว่า สัญญาจ้างพิมพ์งานได้กำหนดให้จำเลยที่ 1 ระบุโลโก้ของพุทธธรรมคัมภีร์ลงในหนังสือคัมภีร์เทศน์ที่จัดพิมพ์เท่านั้น มิได้กำหนดให้ระบุโลโก้ในตำแหน่งใดของหนังสือ การที่จำเลยที่ 1 ได้ระบุโลโก้ของพุทธธรรมคัมภีร์ไว้ในหนังสือรูปแบบข่อยแล้ว แม้จะมีได้ระบุไว้ในตำแหน่งที่เหมือนกับต้นฉบับของโจทก์ ก็ถือไม่ได้ว่าเป็นการที่จำเลยที่ 1 ปฏิบัติผิดสัญญา ส่วนที่จำเลยที่ 1 มิได้ระบุโลโก้ของพุทธธรรมคัมภีร์ซึ่งเป็นเครื่องหมายการค้าของโจทก์ไว้ในหนังสือ ก็ถือไม่ได้ว่าเป็นเหตุให้ลูกค้าหลงผิดในความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ว่าลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรมหนังสือนี้เป็นของจำเลยที่ 2 เพราะการระบุเครื่องหมายการค้าของโจทก์ที่หนังสือก็เพื่อแสดงให้เห็นว่า สินค้าหนังสือคัมภีร์เทศน์ที่ใช้เครื่องหมายการค้าของโจทก์นั้นแตกต่างกับสินค้าหนังสือคัมภีร์เทศน์ที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น หาได้เกี่ยวข้องกับความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรมหนังสือคัมภีร์เทศน์แต่อย่างใดไม่ทั้งในหนังสือคัมภีร์เทศน์ที่ระบุไว้ชัดเจนว่า “ทวิ” เป็นผู้เรียบเรียง จัดพิมพ์จำหน่ายโดยพุทธธรรมคัมภีร์และบริษัทจำเลยที่ 2 กรณีไม่อาจทำให้ผู้ซื้อหลงผิดว่าหนังสือ เป็นลิขสิทธิ์ของจำเลยที่ 2 อันเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย การกระทำของจำเลยที่ 1 ในส่วนนี้จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 ได้ปฏิบัติผิดสัญญาจ้างพิมพ์งาน ที่ทำไว้กับโจทก์จนเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษายกฟ้องสำหรับคำขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระค่าเสียหายจำนวน 10,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์และให้ยกคำขอยึดหนังสือคัมภีร์เทศน์ทั้งหมดที่จำเลยทั้งสองร่วมกันทำละเมิดลิขสิทธิ์

ต่อโจทก์เพื่อโจทก์จะได้จัดการทำลายทิ้งต่อไปนั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นฟ้องด้วยอุทธรณ์ของโจทก์ในส่วนนี้ทั้งหมดฟังไม่ขึ้น

ปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ประการสุดท้ายว่า จำเลยทั้งสองต้องส่งมอบต้นฉบับวรรณกรรมของนายทวี และเพ

(ปริญญา ดีผดุง - อร่าม เสนามนตรี - รัชพันธ์ ประพุทธนิตินสาร)

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง - นายตุล เมฆยงค์

คดีที่ ๔

การจัดพิมพ์งานเขียนที่ไม่เรียบร้อย พิมพ์ผิดพลาด หรือจัดหน้ากระดาษผิด แต่ได้รับอนุญาตให้จัดพิมพ์ ยังไม่ถือว่าเป็นการดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาตที่จะมีความผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4968/2556 นายสุริยา พงษ์สุริยา โจทก์
นายวิสูตร ธนชัยวิวัฒน์ กับพวก จำเลย

พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4, 15(5), 27(1)

การกระทำอันเป็นความผิดฐานดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นนั้น ต้องเป็นการกระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ คำว่า ดัดแปลง หมายความว่า ทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปใหม่ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนอันเป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานขึ้นใหม่ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ส่วนคำว่า ทำซ้ำ หมายความว่า ความรวมถึงการคัดลอกไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ดังนั้น การกระทำที่เป็นความผิดฐานดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่น จึงเป็นการคัดลอกงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยเปลี่ยนรูปใหม่หรือปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติม หรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนที่เป็นสาระสำคัญโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ข้อแตกต่างระหว่างหนังสือเล่มจริงกับเล่มที่จำเลยที่ 1 จัดพิมพ์ขึ้นเกิดจากการพิมพ์ที่ไม่เรียบร้อย พิมพ์ผิดพลาด พิมพ์ซ้ำ หรือจัดหน้ากระดาษผิดมิใช่เป็นการคัดลอกโดยเปลี่ยนรูปใหม่ หรือปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญแต่อย่างใด ไม่ทำให้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในหนังสือของโจทก์ การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงไม่เป็นการดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์

โจทก์ฟ้องและแก้ขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 27, 31, 64, 65, 69, 70, 75, 76 และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่า คดีมีมูลให้ประทับฟ้อง

จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง พิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 27 (1), 31 (1), 69 วรรคสอง, 70 วรรคสอง เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานละเมิดลิขสิทธิ์โดยการดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ เพื่อแสวงหากำไรในทางการค้าให้ลงโทษจำคุก 3 เดือน และปรับ 100,000 บาท ฐานละเมิดลิขสิทธิ์โดยการดัดแปลงงานที่ละเมิด

ลิขสิทธิ์ของโจทก์แล้วนำออกขาย เสนอขาย เพื่อแสวงหากำไรในทางการค้าให้ลงโทษจำคุก 3 เดือน และปรับ 50,000 บาท รวมจำคุก 6 เดือน และปรับ 150,000 บาท ให้รอการลงโทษจำคุกจำเลยที่ 1 ไว้มีกำหนด 1 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ให้จำเลยที่ 1 จ่ายค่าปรับที่ได้ชำระตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นละเมิดลิขสิทธิ์เป็นจำนวนกึ่งหนึ่งให้แก่โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ รับหนังสือ ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2

โจทก์และจำเลยที่ 1 อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 ประการแรกว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานดัดแปลงหนังสืออันเป็นงานสร้างสรรค์ประเภทวรรณกรรมของโจทก์หรือไม่ เห็นว่า การกระทำอันเป็นความผิดฐานดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 27 (1) นั้นต้องเป็นการกระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามมาตรา 15 (5) คำว่า ดัดแปลง ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4 หมายความว่า ทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปแบบ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมหรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนอันเป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานชิ้นใหม่ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ส่วนคำว่า ทำซ้ำ หมายความว่า ความรวมถึงการคัดลอกไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ดังนั้นการกระทำที่เป็นความผิดฐานดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่น จึงเป็นการคัดลอกงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยเปลี่ยนรูปแบบหรือปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติม หรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนที่เป็นสาระสำคัญโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า โจทก์อนุญาตให้จำเลยที่ 1 พิมพ์หนังสือขอแนะนำ นักกฎหมาย และตัวอย่างคำฟ้อง คำร้อง คำแถลงการณ์ อุทธรณ์ ฎีกา โดยสุรียา ทนายความภาคปฏิบัติในศาล จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 3,000 เล่ม แต่โจทก์มิได้มีพยานหลักฐานมาสืบว่า หนังสือที่จำเลยที่ 1 พิมพ์ตามฟ้องเป็นหนังสือที่จำเลยที่ 1 พิมพ์เกินกว่าจำนวนที่โจทก์อนุญาตหรือไม่ จึงต้องรับฟังเป็นคุณแก่จำเลยที่ 1 ว่าเป็นหนังสือที่พิมพ์ตามที่จำเลยที่ 1 ได้รับอนุญาตจากโจทก์ สำหรับส่วนที่โจทก์อ้างว่าจำเลยที่ 1 พิมพ์หนังสือผิดไปจากต้นฉบับ 60 จุด โดยไม่ได้รับอนุญาตจากโจทก์นั้น โจทก์มีนางสาวนิดาผู้รับมอบอำนาจจากโจทก์มาเบิกความประกอบ ซึ่งเป็นรายละเอียดข้อแตกต่างระหว่างหนังสือเล่มจริงกับเล่มที่จำเลยที่ 1 จัดพิมพ์ขึ้น ซึ่งปรากฏว่าข้อแตกต่าง ดังกล่าวได้แก่ การที่หนังสือที่จำเลยที่ 1 จัดพิมพ์ขึ้นมีรอยเลอะหมึก 6 หน้า ส่วนหนังสือเล่มจริงไม่มีหรือพิมพ์เป็นรูปวงกลมหรือตัวอย่างการเขียนคำบอกกล่าวเอกสารท้ายฟ้อง ตัวอย่างคำฟ้อง คำขอท้ายฟ้อง ส่วนเล่มจริงเป็นบทความหรือรูปวงกลมหรือเป็นตัวอย่างคำฟ้อง คำขอท้ายฟ้องที่สลับกัน หรือเป็นการพิมพ์ซ้ำหน้าถึงประมาณ 38 หน้า ข้อแตกต่างดังกล่าวมีลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนว่าเกิดจากการพิมพ์ที่ไม่เรียบร้อย พิมพ์ผิดพลาด พิมพ์ซ้ำ หรือจัดหน้ากระดาษผิดมิใช่เป็นการคัดลอกโดยเปลี่ยนรูปแบบ หรือปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญแต่อย่างใด เพราะทำให้อ่านไม่เข้าใจและไม่ทำให้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของหนังสือของโจทก์แต่อย่างใด นำเชื่อว่าการผิดพลาดดังกล่าวเกิดจากแม่พิมพ์ชำรุดและผิดพลาดในขั้นตอนการทำเพลทใหม่ตามที่จำเลยที่ 1 นำสืบการกระทำของจำเลยที่ 1 จึงไม่เป็นการดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของโจทก์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 27 (1) ประกอบมาตรา 15 (5) ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 1 มานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่เห็น

ฟ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยที่ 1 ข้อนี้อ้างขึ้น และเมื่อการกระทำของจำเลยที่ 1 ไม่เป็นความผิดดังกล่าวมาแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ที่ขอให้ลงโทษจำเลยที่ 2 และลงโทษจำเลยที่ 1 หนักขึ้น กับอุทธรณ์ข้ออื่นของจำเลยที่ 1 จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 เสียด้วย นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

(จัตรีไชย จันทรพรายศรี - อร่าม เสนามนตรี - สมควร วิเชียรวรรณ)

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง - นายนคร มิ่งมงคล

-จบ-